

Aleksandar Jovanović Birilj

SLOBODAN MILOSAVLJEVIĆ GANE

Međunarodni kulturni centar YUBIN, 1–15 jun 2005.

---

no što na prvi pogled fascinira posmatrača dela Slobodana Milosavljića Ganeta jeste obilje događaja u kompozicijama. Autor je izložio šezdeset i tri rada koji su nastali u periodu od 1974–2005.godine. Mada je umetnik u najvećoj stvaralačkoj energiji i usponu, ova izložba ima retrospektivni karakter. Izloženi su: crteži, karikature, kolaži, grafike, suva igla, akvareli, tempere, kombinovana tehnika, ulje i skulpture. I ako je spektar Milosavljićevog interesovanja za raznovrsne tehnike i motive širok on uspeva da postigne jedinstvo likovnog izraza. Jedino izložene skulpture nastale u Redi-mejd konceptu odudaraju po formi od slikarskog opusa.

U katalogu su radovi podeljeni u četiri ciklusa: "Čuvari sna" su idilične slike sa čovekom u centru, okružen bićima među kojima se oseća egzaltirano. "Igra" ima jednu drugu simboliku, ljubavni par u igri ili sportski par u igri i jedni i drugi nose ljubav i radost života. Ptica u letu otvorenog kljuna ispušta krik. Figure u slici su okrenute jedne prema drugima, kao da komuniciraju i taj izraz obogaćuje kompoziciju. "Rekvijem", svečano podušje uz muzički komad koji se izvodi u crkvi. U svetu postoji odavanje počasti kroz skulpturu, na nekoliko mesta izvajane su glave u natprirodnim veličinama. Gane je ovaj motiv iskoristio za sliku i to deluje ubedljivo i impresivno. "Pobednik", kao pojam fascinira svakog čoveka, a posebno umetnike. Meštovićevo pobednik na Kalemegdanu koji drži mač i goluba najčešća je Ganetova inspiracija, gde on ironično polemíše sa svetom koji nas okružuje. Multipliciranjem "Pobednika" u bezbroj varijanti Milosavljević, kao da kroz njega, reinkarnira Svete srpske ratnike sa srednjovekovnih

fresaka iz manastira: Kalenića, Resave, Ravanice i Sopoćana. Oni su prikazani u ratnoj opremi sa mačevima i kopljem kao čuvari hrišćanstva. Gane zna da kroz svoje slikarstvo bude i sarkastičan i da tom moćnom svetu odgovori na isti način. Buktinju sa Kipa slobode pretvara u borbeni avion koji proklamovanu poruku kroz umetničko delo pretvara u negaciju svega što je civilizacijsko u šta je čovečanstvo verovalo. I Meštrovićevo skulpturu na Kalemegdanu koja simbolizuje pobjednika sa sokolom na ruci Gane zamenjuje sa glavom srpskog vojnika – izviđača nazvanog "oko sokolovo" zbog oštine pogleda u neprijateljski tabor, kao da hoće da kaže prevrtljivom svetu "mi sve vidimo i sve znamo"

Ako bismo hteli da proniknemo u likovni postupak ovih radova, setimo se filma "Tajna Pikaso" iz daleke 1958.godine u kome Pikaso na bravurozan način počinje sliku. Počinje sa tačkom i krugom da bi crtež petla transponovao u portret devojke i na kraju došao do apstraktne slike. Sličan postupak

ima i Gane: prvo naslika realnu kompoziciju, a zatim počinje figure da cepa i opcrtava umetničkim ili tehničkim linijama koje sada slici daju drugi smisao. Sve postaje prozračno i forma i boja. Njegovo slikarstvo deluje kao najkolorističniji vitraž kroz koji kada prodru sunčevi zraci stvore božanstvenu i beskrajno živu likovnu materiju.

Gane je umetnik velike ali racionalne, imaginacije i nije mu teško da svojom veštinom stvara željenu iluziju. Po motivima koje obrađuje: figure čoveka, konja, psa, ptice i multipliciranjem njihovih udova, zrakastim ili trouglastim formama koje prave silovite pokrete, blizak je futuristima koji su se pojavili pred Prvi svetski rat. U konstrukciji slike i organizaciji kinetičkih elemenata koji simbolizuju vrtoglave brzine savremenog sveta još je bliži Dišanu. Bez obzira na asocijacije koje su pomenute Slobodan Gane Milosavljević je umetnik svojstvenog likovnog izraza koji je u svoje delo ugradio duh i biće svoga naroda sa kojim je ponikao u ovom podneblju.